

معرفی رساله‌های تحصیلی

در این قسمت، به اختصار به معرفی رسالات دوره
دکتری دانشکده اقتصاد می‌پردازیم.

عنوان: تحلیل سیاست‌ها و ارزیابی طرح‌ها و روش‌های صنعتی شدن در ایران

استاد راهنما: دکتر محمد حسین تمدن

اساتید مشاور: دکتر باقر قدیری اصلی / دکتر احمد فرجی دانا

دانشجو: جلیل فلاحی (۱۳۷۰)

توسعه صنعت و ضرورت گسترش فعالیتهای تولیدی، عمدتاً در چهارچوب اهداف مهم سیاسی و اجتماعی مطرح می‌شوند که می‌توان با تبیین و تحلیل آن، تحول اقتصادی را تسریع کرد. رساله، دستاوردهای زیر را ارائه می‌کند:

- اصل تولید به وسیله انبوه مردم، مقدم بر تولید انبوه برای مردم است.

- اجرای طرح‌ها و برنامه‌های توسعه صنعتی ایران در روند کنونی و عمومی آن، با توفیق قابل توجه و عملکرد چندان مؤثری همراه نبوده و باید از سایر ابزارها و معیارها برای ارزیابی و انتخاب شقوق مطلوب سیاستگذاری برای رشد و توسعه اقتصادی استفاده کرد.

* * * * *

عنوان: نظام اقتصادی اسلام

استاد راهنما: دکتر منصور خلیلی عراقی

اساتید مشاور: دکتر حمید ابریشمی / دکتر اسد... فرزین‌وش

دانشجو: حسن سبجانی (۱۳۷۱)

فرضیه این رساله این است که نظام ناب اسلامی، قابلیت ارائه آنچه را که آرمان و ایده آل یک جامعه دینی است، دارد. این رساله به تبیین نظام ناب اسلامی و آنچه آرمان یک جامعه دینی است و نیز تحلیل تجربی پدیده‌های اقتصادی منبث از رفتارهای تولیدی، مصرفی و توزیعی پرداخته و به این نتیجه می‌رسد که نظام اقتصادی مبتنی بر ارزش‌ها، در حفظ و بقای آنها و کارایی اقتصادی مؤثر است.

عنوان: تورم ساختاری در ایران

استاد راهنما: دکتر علی فرهنگی

اساتید مشاور: دکتر حمید ابریشمی / دکتر اکبر کمیجانی

دانشجو: علی طیب‌نیا (۱۳۷۱)

رساله، ریشه‌های تورم را در ایران، ساختار اقتصادی نامتجانس، ناسالم، وابسته و تک محصولی و نیز عدم تعادل‌های حاکم بر آن، همراه با سیاست‌های پولی و مالی انبساطی، محدودیت درآمدهای ارزی، تحریم اقتصادی، افزایش هزینه‌های تولید و نهایتاً تورم وارداتی می‌داند. آثار تغییرات پولی بر تورم در ایران، عمدتاً طی یک دوره زمانی (یکساله) ظاهر می‌شود و لذا متغیرهای پولی تأخیری فاقد تأثیر معنی‌دار بر تورم است. ساختار تأثیرگذاری تغییرات پولی بر نرخ تورم در تمام معادلات دارای علامت قابل پیش‌بینی منفی و ضریب نرخ رشد عرضه پول، مثبت و معنی‌دار بوده است.

* * * * *

عنوان: بررسی نقش کلان متغیرهای سرمایه فیزیکی، سرمایه انسانی، و تکنولوژی بر

توسعه

استاد راهنما: دکتر محمود متوسلی

اساتید مشاور: دکتر منصور خلیلی عراقی / دکتر حمید ابریشمی

دانشجو: محمد ستاریفر (۱۳۷۱)

محقق ضمن مطرح کردن سئوالاتی درباره علل عقب‌ماندگی کشورهای جهان سوم به بحث پیرامون رویکرد «انباشت سرمایه» و تبدیل آن به رویکرد با کیفیت بالاتر «انباشت سرمایه انسانی و تکنولوژی» پرداخته است. رساله، این فرضیه را مطرح می‌کند که توسعه پایدار در گرو جامع‌نگری و در نظر گرفتن تمامی ابعاد فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی با محتوای پیش‌برنده در

هر یک و برقراری ارتباط هماهنگ، متعادل و منسجم بین آنهاست. محقق تأکید می‌کند که بذر توسعه نیازمند خاک و فضای خاص خویش است. توسعه، مستلزم انضباط، انسجام بخش‌های مختلف و سازمان فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی است. توسعه فراخوانی است از دولت، مردم و بخش خصوصی. مشکل تحقق توسعه، در کمبود ارز، کمبود سرمایه و در کل، کمبود منابع نیست، بلکه در نظام تصمیم‌گیری است.

* * * * *

عنوان: بررسی پدیده تنظیم نامناسب نرخ واقعی ارز در ایران

استاد راهنما: دکتر اکبر کمیجانی

اساتید مشاور: دکتر حمید ابریشمی / دکتر علیرضا رحیمی بروجردی

دانشجو: امیر هوشنگ ابراهیمی (۱۳۷۲)

محقق با مفروض کردن وابسته بودن انتخاب نظام بهینه ارزی (ثابت یا شناور) به شرایط ارزی، تحلیل‌های زیر را ارائه می‌کند: تنظیم نامناسب رژیم ارزی، طی دوره مورد بررسی، تأیید شده و از عمده دلایل آن، وجود مشکلات ساختاری در اقتصاد است؛ به نحوی که سیاستهای ارزی دهه گذشته، قادر به حل آنها نبوده است و لذا، توصیه شده که رژیم دوگانه ارزی تا حذف این مشکلات به کار گرفته شود و اهداف اقتصادی و شرایط خاص سیاستگذاری (به ویژه از بعد منشأ شوک‌ها و وضعیت سرمایه‌گذاری) لحاظ شود.

* * * * *

عنوان: مدل تحلیلی قیمت نفت

استاد راهنما: دکتر مجید احمدیان

اساتید مشاور: دکتر حمید ابریشمی / دکتر منصور خلیلی عراقی

دانشجو: عبدالناصر همتی (۱۳۷۲)

در این رساله فرض شده رفتار قیمتی نفت را می‌توان توسط نظریه هاتلینگ بررسی نمود. دستاوردهای این رساله را وجود شرایط رقابتی در بازار نفت، تلاش کشورهای اوپک برای تنظیم تولید در چهارچوب ذخایر باقیمانده و در جهت تأمین نیازهای ارزی، اهمیت عوامل سیاسی در بازار نفت و تأثیر آن بر قیمت تشکیل می‌دهند. برآوردهای مدل، بیانگر وجود رابطه‌ای مثبت بین نرخ ارز و قیمت نفت است.

* * * * *

عنوان: مدل بهره‌برداری از ذخایر زیرزمینی و استفاده از ارز در تولید ملی

استاد راهنما: دکتر مجید احمدیان

اساتید مشاور: دکتر جعفر عبادی / دکتر حمید ابریشمی

دانشجو: فرهاد رهبر (۱۳۷۳)

محقق فرض می‌کند عدم تعادل در بخش‌های داخلی و خارجی اقتصاد، در نتیجه عدم استفاده بهینه از عوامل تولید، به‌ویژه منابع خارجی است. حاصل پژوهش، توصیه‌های کاربردی زیر است: به دلیل محدودیت عمر ذخایر پایان‌پذیر، بهره‌برداری از آنها در طول زمان باید به گونه‌ای باشد که با جایگزین نمودن سرمایه و ذخایر ارزی به جای استخراج منابع زیرزمینی، رشد پایدار و با ثبات محصول ملی تضمین شود؛ به علاوه، رشد ارز مورد نیاز جامعه، برابر حاصل جمع وزنی رشد قیمت ارز و قیمت منابع زیرزمینی است و رشد میزان استخراج منابع نیز با حاصل جمع جبری و وزنی رشد قیمت‌های عوامل تولید برابر است.

* * * * *

عنوان: تحلیل ساختار و عملکرد بازار و سیاست‌های ضد انحصاری با توجه خاص به اقتصاد

ایران

استاد راهنما: دکتر مجید احمدیان

اساتید مشاور: دکتر جعفر عبادی/دکتر اسدا... فرزین‌وش

دانشجو: فرهاد خداد کاشی (۱۳۷۴)

در این رساله، علت عملکرد انحصاری بازارهای ایران، موانع ساختاری دانسته شده که به ضرر بنگاه‌های کوچک و به نفع بنگاه‌های بزرگ و پیشرو عمل می‌کنند. محقق پس از شناسایی خصوصیات سازمانی بازارهای ایران و تعیین عوامل مؤثر بر عملکرد بازارهای بخش صنعت، به محاسبه متغیرها به روشهای مختلف و برحسب شاخصهای متعدد و نیز محاسبه سطح تولید بهینه (M.E.S) که اشاره به صرفه‌جویی حاصل از مقیاس دارد، پرداخته است.

* * * * *

عنوان: آزمون و تحلیلی بر خنثی بودن پول براساس نظریه انتظارات عقلایی در ایران

استاد راهنما: دکتر اکبر کمیجانی

اساتید مشاور: دکتر منصور خلیلی عراقی/دکتر حمید ابریشمی

دانشجو: محمدرضا منجذب (۱۳۷۴)

آزمون صحت و امکان تحقق الگوی کلاسیک جدید و یا کینزی جدید در بُعد تأثیر بر متغیرهای کلان اقتصادی، به‌ویژه پول، و نیز شناسایی نقاط قوت و ضعف سیاست‌گذاری، هدف عمده این رساله بوده است. براساس یافته‌های این تحقیق در اقتصاد ایران، تسری رد فرضیه عقلایی، رد و قبول خنثایی از زیر بخش‌های اقتصاد کلان به اقتصاد تأیید گردید. همچنین ارجحیت مدل‌های رشد ثنوکینزی و نیز وجود خنثایی در مدل موجب کم اثر شدن سیاست‌های پولی شده و برخلاف تئوری ثنوکلاسیک، نظریه خنثایی پول به‌طور پویا رد شد.

* * * * *

عنوان: موانع کارایی بازار در اقتصاد ایران

استاد راهنما: دکتر محمد حسین تمدن

اساتید مشاور: دکتر احمد فرجی دانا/دکتر حمید ابریشمی

دانشجو: محسن غلامی رنانی (۱۳۷۵)

تعریف و تضمین حقوق مالکیت، ناچیز بودن هزینه مبادله، یکپارچگی بازارهای مالی و کفایت تقاضای مؤثر، از مهمترین پیش فرض‌هایی است که عدم تحقق آنها موجب نقص عملکرد صحیح اقتصادی شده است. محقق تحلیل می‌کند که سیاست‌گذاری‌های پولی، مالی و حمایتی، نیز سیاست‌های خصوصی‌سازی و آزادسازی، اگرچه ممکن است اقتصاد را بیشتر در معرض ساز و کارهای بازار قرار دهد، ولی لزوماً به معنی کارآ بودن این ساز و کارها نیست. علاوه براین، تمامی مشکلات بازارهای ایران، به نوعی با عملکرد دولت مرتبط است.

* * * * *

عنوان: تخصیص سرمایه‌گذاری‌های تحقیقاتی با تأکید بر مورد ایران

استاد راهنما: دکتر احمد فرجی دانا

اساتید مشاور: دکتر جعفر عبادی/دکتر حمید ابریشمی

دانشجو: محسن نظری (۱۳۷۵)

فرضیه این رساله را تخصیص ناصحیح منابع اندک بخش تحقیقات تشکیل می‌دهد و توصیه‌های زیر را ارائه می‌کند:

سازماندهی درست تحقیقات، مهمترین عامل در موفقیت کوشش‌های تحقیقاتی است. باید زمینه برای فعالیت موسسات پژوهشی غیردولتی، ایجاد شود و همکاری بین موسسات پژوهشی دولتی و غیردولتی جدی گرفته شود. برای بهره‌برداری بهتر از اعتبارات اندکی که کشور جهان سومی چون ایران به امر پژوهش تخصیص می‌دهد، جهت تحقیقات باید به سمت تحقیقات کشاورزی، منابع طبیعی، صنعت و زیربنایی باشد.

* * * * *

عنوان: نگرشی برانسجام ساختار اقتصاد اسلامی (مبانی متدولوژیک اندیشه اقتصادی

اسلام)

استاد راهنما: دکتر محمدحسین تمدن جهرمی

استادید مشاور: دکتر منصور خلیلی عراقی / دکتر اکبر کمیجانی

دانشجو: یدام... دادگر (۱۳۷۶)

محقق با این فرض که می‌توان الگویی کلی در اقتصاد اسلامی فراهم نمود که ضمن ارائه توصیفی از انسجام ساختاری آن، دربرگیرنده ملاحظات متدولوژیک نیز باشد، به دستاوردهای زیر نائل شده است:

ارتباط مجموعه‌ای از عناصر در هر نظام اقتصادی به‌طور کلی و در نظام اسلامی به‌طور خاص، نقش اساسی در عملکرد آن دارد. وجود یا عدم وجود قدرت اقتصادی، بستگی به شرایط دارد. تمرکز یا عدم تمرکز در نظام اقتصادی و مسأله بوروکراسی و دیوانسالاری، از پارامترهای کلیدی ساختار هر نظام است و در این ساختار، موضوع امنیت اقتصادی برای راه‌اندازی اقتصاد سالم، از اولویت قابل توجه برخوردار است.

ارسال مقاله

خواهشمنداست ضمن بذل توجه به موارد زیر، مقالات را به عنوان سردبیر مجله ارسال فرمائید:

- ۱ - مقاله درحیطه رشته اقتصادتحریر شده باشد.
  - ۲ - مقالات، تایپ شده و در سه نسخه ارسال گردد. فاصله خطوط تایپی دو برابر معمول باشد و حاشیه زیاد برای چهار طرف هر صفحه در نظر گرفته شود.
  - ۳ - فهرست منابع فارسی و لاتین جدا و به ترتیب الفبا در آخر مقاله درج گردد.
  - ۴ - جداول و نمودارها مشخص و خوانا تهیه و فقط آنهاکه مستقیماً در مقاله استفاده شده، مورد اشاره قرار گیرد.
  - ۵ - مقالات، حداکثر بیست صفحه باشد.
  - ۶ - مقالات فرستاده شده در هیچ سمیناری طرح و یا در هیچ نشریه‌ای چاپ نشده باشد. در صورتی که پس از فرستادن مقاله برای "مجله تحقیقات اقتصادی" مقاله مزبور چاپ شد، دبیرخانه مجله را فوراً مطلع فرمائید. همچنین خواهشمند است هیأت تحریریه مجله را با ارسال نظرات و پیشنهادات خود راهنمایی و یاری فرمائید.
- لطفاً آدرس دقیق و شماره تلفنی که در مواقع ضروری بتوان با نویسنده تماس گرفت را ضمیمه فرمائید.

اشتراک سالانه

مجله تحقیقات اقتصادی در حال حاضر به صورت دو شماره در سال منتشر می شود. حق اشتراک سالیانه ۵۰۰۰ ریال می باشد که باید به حساب جاری شماره ۴۴۳/۷۰۴۰۰ بانک تجارت شعبه طالقانی غربی واریز و رسید آن به دبیرخانه مجله تحقیقات اقتصادی ارسال شود.

ضمناً از مشترکین قبلی تقاضا می شود اگر بابت حق اشتراک‌هایی که قبلاً پرداخت کرده‌اند، مجله ارسال نشده است، ما را مطلع فرمایند.

آدرس دفتر مجله

تهران - بزرگراه جلال آل احمد - دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران - دبیرخانه مجله

تحقیقات اقتصادی - صندوق پستی ۶۴۴۵ - ۱۴۱۵۵ تلفن: ۶۳۴۰۰۵